

Prima instanță - (Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău) N. Arabadji
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) N. Budăi, I. Muruianu, V. Efros

ÎNCHEIERE

07 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecători

Ala Cobăneanu
Luiza Gafton
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Dragomir Petcu în interesele lui Petcu Pavel,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Petcu Pavel împotriva lui Dîrțu Nichita și Dîrțu Natalia privind încasarea datoriei, obligarea de a finaliza succesiunea și de a intra în proprietatea patrimoniului succesoral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Dîrțu Nichita, casată hotărârea Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 30 decembrie 2017 și pronunțată o hotărîre nouă,

c o n s t a t ă :

La 06 decembrie 2013, Petcu Pavel s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Dîrțu Alexandru solicitând încasarea datoriei în mărime de 4000 euro, 4700 dolari SUA, dobânda de întârziere în mărime de 2834 euro și 3330 dolari SUA și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin cererea de concretizare a acțiunii din 19 iulie 2016 reclamantul a indicat că la 25 februarie 2015 pârâtul Dîrțu Alexandru a decedat, iar potrivit declarației de acceptare a succesiunii, Dîrțu Nichita și Dîrțu Natalia au acceptat moștenirea și au solicitat deschiderea procedurii succesoriale și eliberarea certificatelor de moștenitor legal.

Astfel, reclamantul și-a extins pretențiile către succesorii în drepturi ai acestuia, Dîrțu Nichita și Dîrțu Natalia și a solicitat obligarea lui Dîrțu Nichita și Dîrțu Natalia de a finaliza succesiunea după decesul lui Dîrțu Alexandru și de a intra în proprietatea patrimoniului succesoral, încasarea în mod solidar de la Dîrțu Nichita și Dîrțu Natalia a datoriei în mărime de 4000 euro, 4700 dolari SUA, dobânda de întârziere în mărime de 2834 euro și 3330 dolari SUA și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea de fapt a acțiunii Petcu Pavel a relatat că la 18 martie 2009 a dat cu împrumut lui Dîrțu Alexandru suma de 4000 euro și suma de 4700 dolari SUA, cu

termenul de rambursare până la 18 aprilie 2009. Faptul transmiterii banilor a fost confirmat printr-o recipisă.

Reclamantul susține că solicitărilor de ai fi restituit împrumutul pe cale amiabilă, pârâtul nu le-a dat curs și s-a eschivat de la executarea obligațiilor și din acest motiv este obligat să restituie și dobânda de întârziere, prevăzută de legislația civilă.

Mai indică că anterior în anul 2011 s-a mai adresat în instanța de judecată, cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Dîrțu Alexandru prin care a solicitat încasarea datoriei, însă acțiunea a fost scoasă de pe rol din motivul neprezentării părților în ședința de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 30 decembrie 2017 cererea de chemare în judecată înaintată de Petcu Pavel s-a admis parțial.

S-a încasat în mod solidar de la Dîrțu Nichita și Dîrțu Natalia, succesorii în drepturi ai lui Dîrțu Alexandru în beneficiul lui Petcu Pavel suma datoriei în mărime de 4000 euro, 4700 dolari SUA, dobânda de întârziere în mărime de 2834 euro și 3330 dolari SUA pentru perioada 19 aprilie 2009 până la 06 decembrie 2013, în total suma de 6834 euro și 8030 dolari, convertiți în lei moldovenești la data executării hotărârii și cheltuieli de plata taxei de stat în mărime de 6814 lei.

În rest, pretențiile reclamantului cu privire la obligarea lui Dîrțu Nichita și Dîrțu Natalia de a finaliza succesiunea și de a intra în proprietatea patrimoniului succesoral, au fost respinse ca neîntemeiate.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 24 martie 2017, Dîrțu Nichita a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 30 decembrie 2017, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, casarea hotărârii menționate trimiterea pricinii spre rejudecare în prima instanță.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 iulie 2017, a fost admisă cererea de repunere în termenul de declarare a apelului și s-a repus Dîrțu Nichita în termenul de declararea apelului.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017, a fost admis apelul declarat de Dîrțu Nichita, s-a casat hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău, din 30 decembrie 2016 în partea încasării datoriei, a dobânzilor de întârziere și a cheltuielilor de judecată și în această parte s-a emis o hotărâre nouă prin care:

Cererea de chemare în judecată înaintată de Petcu Pavel împotriva lui Dîrțu Nichita și Dîrțu Natalia privind datoriei în mărime de 4000 euro, 4700 dolari SUA, dobânda de întârziere în mărime de 2834 euro și 3330 dolari SUA, s-a respins ca fiind tardivă. În rest hotărârea s-a menținut.

Pentru a decide astfel, instanța a reținut că acțiunea înaintată de reclamant la 06 decembrie 2013 este tardivă, deoarece la caz termenul general de prescripție prevăzut de art. 267 Cod civil, a început a curge din data de 18 aprilie 2009 și a expirat la 18 aprilie 2012.

De asemenea, a mai constatat că în cadrul dezbaterilor judiciare, în primă instanță, apelantul Dîrțu Nichita nu a fost prezent, iar cauza a fost examinată în lipsa acestuia din care motiv apelantul nu a dispus de posibilitatea de a invoca tardivitatea acțiunii. Însă în instanța de apel de apel a fost prezent și a invocat-o.

La 22 decembrie 2017, avocatul Dragomir Petcu în interesele lui Petcu Pavel a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017,

solicitând admiterea recursului, casarea deciziei menționate și menținerea hotărârii Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 30 decembrie 2017.

Recurentul a recepționat decizia la 30 octombrie 2017, fapt confirmat prin copia plicului poștal (f.d.11 Vol. II).

Ca temei de drept recurentul a invocat prevederile art. 432 alin.(2) lit. c) Cod de procedură civilă care statuiază că se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea și alin (3) care statuiază că se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei.

În motivare, recurentul a reiterat că decizia instanței de apel este neîntemeiată, instanța nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii și a aplicat eronat normele de drept material.

Invocă că unul din judecătorii instanței de apel, care a făcut parte din completul ce a examinat apelul declarat de Dîrțu Nichita nu putea să participe la examinarea prezentei cauzei, din motiv că anterior a participat la examinarea unei măsuri de asigurare, înaintată în cadrul primei acțiune ca a avut ca obiect aceeași recipisă și din prezenta acțiune și astfel instanța de apel a admis un judecător care a participat anterior la examinarea acțiunii civile.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 05 octombrie 2017.

Potrivit scrisorii de ieșire nr.14456-4, instanța de apel a expediat participanților la proces decizia motivată, la 25 octombrie 2017.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cererea de recurs a fost declarată la 22 decembrie 2017, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de avocatul Dragomir Petcu în interesele lui Petcu Pavel nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de

procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Dragomir Petcu în interesele
lui Petcu Pavel.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Ala Cobăneanu

judecători

Luiza Gafton

Dumitru Mardari